

KOMUNIKATY – ANNOUNCEMENTS

Zbigniew KARASZEWSKI, Piotr S. MEDERSKI

ROZWÓJ BADAŃ WRAZ ZE WZROSTEM INNOWACYJNOŚCI W LEŚNICTWIE – FORMEC 2011

Sympozja Formec obejmujące tematykę rozwoju nowych technologii w leśnictwie zostały zapoczątkowane w Zwoleniu (ówczesnej Czechosłowacji) w 1966 roku. Spotkania zostały zainicjowane potrzebą wymiany informacji pomiędzy naukowcami z podzielonej wówczas Europy na blok zachodni i wschodni. Obecnie Formec stanowi główną platformę wymiany wiedzy i doświadczenia pomiędzy naukowcami i praktykami. Nowości z zakresu mechanizacji prac leśnych zostały omówione podczas dorocznego sympozjum w 2011 roku, w Graz, Austria. Tematem wiodącym była problematyka pozyskiwania drewna w warunkach górskich. Jednocześnie szeroko omawianym wątkiem była bioenergia pochodząca z surowca drzewnego. Odbывające się w tym samym czasie targi leśne Austrofoma pozwalały na skonfrontowanie rozważań konferencyjnych z pozyskiwaniem drewna w lesie, zarówno okrągłego, jak i rozdrobnionego.

Słowa kluczowe: mechanizacja w leśnictwie, pozyskiwanie drewna, Formec, bioenergia, biomasa

Sympozja Formec poświęcone mechanizacji w leśnictwie odbywają się od 1966 roku. Pierwsze odbyło się w ówczesnej Czechosłowacji, w Zwoleniu. Formec stanowił platformę wymiany informacji dotyczących rozwoju technologii zmechanizowanych w leśnictwie w podzielonej wówczas politycznie Europie Wschodniej i Zachodniej.

Wraz z decyzją o zmianie języka konferencji z niemieckiego na angielski wzrosła liczba uczestników oraz zainteresowanie konferencją w świecie. W roku 2011 Formec odbył się w Graz, w Austrii, tuż przed rozpoczęciem się targów

Zbigniew KARASZEWSKI, Instytut Technologii Drewna, Poznań, Polska
z_karaszewski@itd.poznan.pl

Piotr S. MEDERSKI, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Polska
piotr.mederski@up.poznan.pl

Austrofoma. Goszcząc 222 uczestników z 37 krajów, Formec stał się jednym z najważniejszych dorocznych spotkań podejmujących rozwój technologii w leśnictwie.

Obecnie główną ideą sympozjum Formec jest tworzenie platformy wymiany wiedzy pomiędzy naukowcami a praktykami z zakresu zmechanizowanych prac leśnych. Regularne spotkania mają umożliwić i wzmocnić zarówno współpracę pomiędzy wspomnianymi środowiskami, jak i skonfrontować potrzeby prowadzenia badań i rozwiązywania pojawiających się bieżących problemów i wyzwań naukowych.

Formec obejmuje cztery zasadnicze obszary będące przedmiotem obrad:

- systemy pozyskiwania drewna,
- transport drewna,
- planowanie i wykonawstwo dróg leśnych,
- wpływ prowadzenia pozyskania drewna na środowisko leśne.

Tegoroczne obrady odbywały się w dwóch blokach tematycznych: pierwszy zwyczajowo poświęcony był pozyskiwaniu drewna w oparciu o nowoczesne technologie z wykorzystaniem maszyn wielooperacyjnych (harwestery, procesory i forwardery), bądź inne rzadziej spotykane metody (zrywka drewna za pomocą kolejek linowych, bądź śmigłowców). Omawiano środowiskowe aspekty pozyskiwania drewna ze szczególnym zwróceniem uwagi na użycie technologii w warunkach górskich, typowych dla gospodarza sympozjum. W ramach rozważań i proponowania nowych rozwiązań wskazywano negatywny wpływ zrywki drewna na glebę leśną i jego zróżnicowanie w zależności od użytych maszyn i urządzeń, a także sposoby zmniejszania tego obciążenia.

Drugi blok tematyczny dotyczył problematyki bioenergii i łańcucha dostaw surowców drzewnych przeznaczonych do spalania. Prezentowano zagadnienia poczynając od jakości pozyskiwanych zrębków ze względu na użyte maszyny (np. biomasowy bębnowo-nożowy rębak Bandid 2090), poprzez omówienie wydajności i innych aspektów ekonomicznych uzyskiwania zrębków, a kończąc na wskazywaniu innowacyjnych systemów pozyskiwania surowca energetycznego przy wykorzystaniu nowych narzędzi i technologii (GIS). Przedstawiono także interesujące wyniki badań dotyczące suszenia wiązek pozostałości po zrębowych w warunkach leśnych oraz w składnicach. W ramach wystąpień dało się dostrzec poszukiwanie nowych, bądź chęć optymalizacji już znanych źródeł biomasy. Prelegenci omawiali pozyskiwanie surowca drzewnego zarówno z trzebieży wczesnych rodzimych gatunków europejskich, jak też prezentowali rozwiązania dotyczące użytkowania eukaliptusa w warunkach hiszpańskiego południa.

Jedenaste targi leśne Austrofoma odbyły się w miejscowości Stift Rein. W ciągu dwu dni zademonstrowano nowoczesne rozwiązania w pozyskiwaniu i zrywce drewna, również tego do celów energetycznych. Większość maszyn przedstawiono podczas wykonywania prac w warunkach lasu górskiego. Duże zainteresowanie wzbudzał pokaz mobilnych kolejek do zrywki drewna, a także skidery kontro-

lowane radiowo. Warte podkreślenia były również pokazy linii technologicznych z wykorzystaniem szeregu maszyn poczynając od harvesterów do ścinki, okrzyszowania i przerzynki, poprzez maszyny z wysięgnikami służące rozdrabnianiu odciętych koron drzew, aż do karczowników karp i rozdrabniaczy karpiny.

Kolejne sympozjum Formec poświęcone zagadnieniu ochrony środowiska leśnego odbędzie się w dniach 08–12 października 2012 roku w chorwackim Dubrovniku.

PUSHING THE BOUNDARIES WITH RESEARCH AND THE INCREASE OF INNOVATIVENESS IN FORESTRY – FORMEC 2011

Summary

Formec symposia started in 1966 in Zvolen, former Czechoslovakia. Scientific meetings were initiated by the need for knowledge exchange between scientists from Eastern and Western Europe. Currently Formec is a platform for exchange of knowledge and experience between scientists and practitioners. At the last Formec symposium in 2011 in Graz, Austria, new forest technologies were discussed. The main issues were related to forest operations in mountain areas; however, significant attention was also given to generation of bioenergy from forest biomass. Formec was followed by the International Trade Fair Austrofoma, which focused on the presentation of technology for the forestry sector, especially forest operations concerning round wood and wood chips.

Keywords: forest mechanisation, harvesting, Formec, bioenergy, biomass